

Atbalsts komersantu digitālās pārveides veicināšanai 1/39/22

PwC ESG nodokļu prakses vadītāja
Alīna Ruskova

PwC ESG nodokļu prakses konsultante
Līva Leimane

PwC partnere un nodokļu nodaļas vadītāja
Ilze Rauza

Šā gada 5. jūlijā stājās spēkā ES Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna atbalsta programmas “Finanšu instrumenti komersantu digitālās transformācijas veicināšanai” īstenošanas [noteikumi](#). Programmas mērķis ir veicināt komersantu digitālo pārveidi, attīstību un apgrozījuma apjoma pieaugumu, atbalstot uz produktivitātes pieaugumu vērstus ieguldījumus uzņēmējdarbības digitālās informācijas rīkos. Atbalsta mērķa grupa ir Latvijā reģistrēti komersanti neatkarīgi no lieluma. Šajā rakstā – sīkāk par šo atbalsta programmu.

Kāds ir atbalsta programmas statuss?

Lai gan šīs programmas regulējums ir jau spēkā, sabiedrība “Altum” vēl nepieņem pieteikumus atbalsta programmai. Tomēr, ņemot vērā regulējuma noteiktos mērķus attiecībā uz atbalstāmo aktivitāšu apjomu 2023. gadā, varam secināt, ka nākamā gada laikā “Altum” aktīvi strādās ar šo atbalsta programmu un pieteikumu pieņemšana varētu sākties jau šogad. Tādēļ tagad ir īstais laiks uzņēmumu vadītājiem apzināt un apdomāt atbalsta saņemšanas iespējas.

Kāda veida atbalstu varēs saņemt?

Atbalsts būs pieejams aizdevuma veidā, ko izsniedz “Altum”, ar iespēju dzēst daļu pamatsummas kapitāla atlaides veidā, izpildot digitālās attīstības ceļa kartes nosacījumus. “Altum” varēs piešķirt kapitāla atlaidi līdz 35%. Minimālais plānotā aizdevuma apmērs ir 100 000, bet maksimālais – 7 miljoni eiro. Aizdevuma atmaksas termiņš ir noteikts līdz desmit gadiem. Atbalstu sniedz projektu īstenošanai Latvijā un tam jābūt saistītam ar investīciju mērķi.

Lai pieteiktos atbalsta saņemšanai, komersantiem būs jāveic sākotnējais brieduma tests un no Eiropas digitālo inovāciju centra jāsaņem digitālās attīstības ceļa karte.

Kādas ir atbalstāmās un neatbalstāmās darbības?

Atbalstu varēs saņemt vienai vai vairākām šādām atbalstāmām darbībām:

- tradicionālo procesu digitalizācija;
- industrijas 4.0 risinājumu (automatizētas iekārtas, robotu risinājumi, sensoru tīkli un sakaru tehnoloģijas, mākslīgā intelekta risinājumu tehnoloģijas un citi investīcijas mērķim atbilstoši risinājumi, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas) iegāde un ieviešana (paredzot gan nepieciešamās iekārtas, gan programmatūras komponenti) atbilstoši komersanta pamatdarbības specifikai;

- 5G tīklā funkcionējošu sistēmu un iekārtu iegāde;
- datu uzglabāšanas risinājumi;
- procesu digitalizācijai nepieciešamo esošo ražošanas un citu iekārtu atjaunošana un efektīvizēšana un jaunu iekārtu iegāde;
- jaunu iekārtu iegāde informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā, kas saistītas ar informācijas un komunikācijas tehnoloģijas produktu lietošanu ražošanas procesā;
- vienā platformā darbojošos risinājumu vai sistēmu darbību izveide un nodrošināšana (platformu ekonomika).

Lai gan regulējumā nav sniegti piemēri tradicionālo procesu digitalizācijai, mūsaprāt, par atbalstāmām darbībām varētu tikt uzskatītas, piemēram, šādas darbības:

- ienākošo rēķinu digitalizācija un nosūtīšana uz grāmatvedības sistēmu;
- lietvedības dokumentu digitalizācija.

Ja uzņēmums vēlas nevis digitalizēt, bet automatizēt finanšu/grāmatvedības procesus, tad, mūsaprāt, atbalstam varētu kvalificēties šādi automatizācijas risinājumi:

- finanšu un vadības grāmatvedības atskaišu sagatavošana;
- automātiska datu salīdzināšana starp sistēmām;
- datu transformācijas risinājumi.

Vienlaikus regulējums paredz, ka šādu darbību izmaksas netiks uzskatītas par attiecinātām izmaksām:

- standarta biroja tehnikas vai datortehnikas iegāde;
- esošās programmatūras un informācijas sistēmu atbalsts;
- esošo programmu papildināšana ar jaunu funkcionalitāti lietotājiem;
- esošās programmatūras pielāgošana;
- lietotāja dokumentācijas sagatavošana;
- PVN segšana;
- nekustamā īpašuma (arī zemes) iegāde;
- būvniecība.

Vēršam lasītāju uzmanību, ka atbalsts nebūs pieejams atsevišķām nozarēm, piemēram, finanšu un apdrošināšanas darbībai, atkritumu apglabāšanas poligoniem (būs izņēmumi, kad atbalsts tiks sniegts arī šai nozarei), operācijām ar nekustamo īpašumu.

Par ko vēl jāpadomā?

Arī citās dalībvalstīs, tostarp Lietuvā, jau ir vai tuvākajā laikā kļūs pieejami atbalsta instrumenti komersantu procesu digitalizācijai/automatizācijai. Tāpēc gadījumā, ja jūsu uzņēmums ietilpst starptautiskā uzņēmumu grupā un digitalizācijas jautājumi ir aktuāli arī citos grupas uzņēmumos, mēs iesakām vērtēt Latvijā un ārvalstīs pieejamās atbalsta programmas kopsakarā. Tas palīdzēs saprast, vai ir iespēja izmantot atbalstu uzreiz vairākās valstīs, vai vienā valstī izstrādātos digitalizācijas projektus var izmantot arī ārvalstīs un kurā valstī būtu jūsu biznesam piemērotākie atbalsta saņemšanas nosacījumi.

PwC ESG komandas eksperti Latvijā cieši sadarbojas ar PwC uzņēmumu tīkla pārstāvjiem ārvalstīs, lai pētītu šādus jautājumus. Ja jums ir jautājumi par atbalsta programmām Latvijā vai ārvalstīs, lūdzam sazināties ar [Alīnu Ruskovu](#). Mūsu komandā ir eksperti, kas nodarbojas ar digitalizācijas/automatizācijas rīku ieviešanu, un mēs labprāt jums palīdzēsīm šajā jautājumā.